

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. sausio 27 d. Nr. 21RE-
(AG-1107/05-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo skundą atsakovui (*duomenys neskelbtini*) rajono savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo: panaikinti (duomenys neskelbtini) rajono savivaldybės administracijos (toliau – TRSA, Administracija) 2025 m. lapkričio 25 d. raštą Nr. AP3E-5071 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – skundžiamas Raštas) kaip nepagrįstą ir neteisėtą; įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo keltus klausimus, išsamiai įvertinant visas faktines aplinkybes ir pateikiant motyvuotą, teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaikino, kad 2025 m. lapkričio 25 d. Raštu pateiktos išvados dėl situacijos (*duomenys neskelbtini*) (toliau – gretimas sklypas), susijusios su per arti sklypo ribos augančiu medžiu, privažiuoimu ir automobilių parkavimu pakrantėje bei kultūros paveldo objekto – tvarto (unikalus kodas (*duomenys neskelbtini*)) – būkle. Pareiškėjas yra žemės sklypo (*duomenys neskelbtini*) savininkas. 2025 m. liepos 21 d. jis pateikė skundą dėl galimų teisės aktų pažeidimų gretimame sklype. Šio skundo dalis nagrinėti pagal kompetenciją buvo persiųsta Administracijai.

Administracijos specialistai 2025 m. lapkričio 12 d. atliko patikrinimą vietoje, o 2025 m. lapkričio 25 d. priėmė skundžiamą Raštą. Jame nurodyta, kad medis auga apie 1 metro atstumu nuo sklypo ribos, jo šaknys ar šakos netrukdo naudotis pareiškėjo sklypu, o pagal sklypo savininko paaiškinimus medis (graikinis riešutmedis) pasodintas prieš maždaug 30 metų. Remiantis šia prielaida padaryta išvada, kad želdinių sodinimo atstumų reikalavimai šiuo atveju neturėtų būti taikomi, o kaimyninių sklypų savininkų santykiai spręstini pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.42 straipsnį. Taip pat TRSA nurodė, kad, atsižvelgiant į (*duomenys neskelbtini*) senamiesčio užstatymo ypatumus, gretimo sklypo savininkui sudarytos sąlygos privažiuoti su automobiliu pakrantėje esančiu taku. Be to, konstatuota, kad kultūros paveldo tvarto būklė blogėja, tačiau avarinė būklė nenustatyta, ir ateityje statinio savininkui bus pateikti nurodymai dėl privalomų veiksmų.

Skundžiamas Raštas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) reikalavimų, nes priimtas neišsamiai ištyrus faktines aplinkybes, remiantis vien suinteresuoto asmens paaiškinimais ir nepateikiant aiškaus teisinio bei faktinio pagrindimo. Rašte be jokio objektyvaus patikrinimo perimtas gretimo sklypo savininko teiginys apie medžio sodinimo laiką ir, remiantis vien šia prielaida, padaryta išvada, kad želdinių sodinimo atstumų reikalavimai netaikytini. Galiojantys teisės aktai nenumato išimčių, leidžiančių netaikyti želdinių sodinimo normų vien dėl tariamo medžio amžiaus. Sprendime taip pat nepateiktas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis

pakrantėje esantis pėsčiųjų takas gali būti naudojamas motorinių transporto priemonių eismui ir nuolatiniam automobilių parkavimui, nors teritorijai taikomi kultūros paveldo ir aplinkos apsaugos režimai. Kultūros paveldo objekto (tvarto) klausimu Raštas apsiriboja deklaratyvia formuluote apie būklės blogėjimą, nenurodant nei vertinimo kriterijų, nei konkrečių privalomųjų veiksmų, nors Administracija pripažįsta objekto nykimą.

Per arti sklypo ribos augančio medžio klausimu sprendimas priimtas neįvertinus objektyvių faktinių duomenų ir nepagrindžiant teisės aktų netaikymo. Automobilių parkavimo ir privažiavimo pakrantėje klausimu nėra nurodytas pagrindas, leidžiantis tokį naudojimą kultūros paveldo ir pakrantės apsaugos teritorijoje. Kultūros paveldo objekto – tvarto priežiūros klausimu sprendimas yra formalus ir nemotyvuotas, nesimta jokių realių administracinių veiksmų, nors nustatytas būklės blogėjimas.

Administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime paaiškino, kad atsižvelgiant į Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (toliau – Inspekcija) 2025 m. spalio 21 d. raštą Nr. 2D-26837 „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją (*duomenys neskelbtini*)“, Administracijos specialistai 2025 m. lapkričio 12 d. atliko patikrinimą (*duomenys neskelbtini*). Administracija skundžiamu Raštu pateikė išvadas pareiškėjui.

Administracija 2025 m. gruodžio 5 d. gavo pareiškėjo prašymą dėl Rašto persvarstymo ir papildomos informacijos pateikimo. Įvertinus šį kreipimąsi, 2025 m. gruodžio 11 d. Administracijos specialistai atliko pakartotinį patikrinimą, surašė Patikrinimo aktą Nr. AP8E-409, taip pat 2025 m. gruodžio 23 d. pareiškėjui išsiuntė raštą Nr. AP3E-5563, kurio Komisijai pareiškėjas nepateikė.

Teisės aktai, numatantys mažiausiai leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos sodinant medžius ir krūmus privačioje žemėje neturint kaimyninio sklypo savininko rašytinio sutikimo, įsigaliojo 2016 m. rugpjūčio 28 d. (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 įsakymo Nr. D1-717 2016 m. rugpjūčio 24 d. redakcija). Remiantis Administracijos specialistų atliktų patikrinimų rezultatais ir surinkta medžiaga, daroma išvada, kad medis (graikinis riešutmedis), gretimame sklype buvo pasodintas iki 2016 m. rugpjūčio 25 d. Medžio daromos akivaizdžios žalos pareiškėjo sklypui vizualinės apžiūros metu nenustatyta. Daromos žalos įrodymų ar faktų nepateikė ir pareiškėjas. Administracijos turima informacija, nuo medžio pasodinimo dienos skundai dėl pasodinimo per arti kaimyninio sklypo ribos teikiami nebuvo, niekas pretenzijų nereiškė ir medžio savininkui, kurio teigimu, medis nuolatos yra prižiūrimas ir kasmet genimas. Administracijos nuomone, pareiškėjo siūlymu medį šalinti būtų pažeistas teisėje taikomas proporcingumo principas, pagal kurį priemonės turi būti būtinos ir pagrįstos, siekiamas tikslas negali būti pasiektas švelnesnėmis priemonėmis (pvz., medžio genėjimu, kas nagrinėjama atveju ir yra daroma). Taip pat būtų pažeistas teisėtų lūkesčių principas, kadangi medžio savininkas visą medžio augimo laikotarpį juo rūpinosi ir prižiūrėjo. Be to, asmenų nesutarimai, dėl galimai daromos žalos vienas kito atžvilgiu gali būti sprendžiami civilinio proceso tvarka.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimai numatyti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 264 straipsnyje. Remiantis ANK 589 straipsnio 31 dalimi, nusižengimus numatytus ANK 264 straipsnyje tiria ir protokolus surašo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai. TRSA gretimo sklypo savininkui leidimo parkuoti transporto priemones (*duomenys neskelbtini*) ežero pakrantės apsaugos juostoje nėra išdavusi. Pareiškėjas nepateikė patvirtinančių duomenų (nuotraukų, vaizdo įrašų) apie ežero pakrantės apsaugos juostoje parkuojamas transporto priemones, patikrinimų metu transporto priemonės ežero pakrantės apsaugos juostoje nebuvo parkuojamos.

TRSA, vykdydama statinių naudojimo priežiūrą, veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos statybos įstatymo ir statybos techninių reglamentų nustatyta kompetencija. Vadovaujantis Statybos įstatymo 49 straipsniu bei Statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų Nekilnojamojo turto kadastro objektų (inžinerinių statinių) formavimo tvarka“ nuostatomis, TRSA turi teisę atlikti statinio naudojimo priežiūrą, įskaitant statinio vizualinę apžiūrą, ir įvertinti akivaizdžius statinio techninės būklės požymius. Tokios apžiūros metu

gali būti konstatuojamas statinio nusidėvėjimas ar bloga techninė būklė, taip pat teikiamos rekomendacijos statinio savininkui dėl saugaus naudojimo užtikrinimo.

Statinio pripažinimas avarinės būklės statiniu pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 50 dalį yra siejamas su statinio ekspertize, kurios metu vertinama statinio laikančiųjų konstrukcijų būklė, mechaninis atsparumas ir stabilumas. Tokia ekspertizė gali būti atliekama tik atestuoto statinio ekspertizės rangovo ir nepatenka į Administracijos, kaip statinio naudojimo priežiūrą vykdančio subjekto, kompetenciją. Atsižvelgiant į tai, Administracijos atliktos statinio apžiūros metu nebuvo ir negalėjo būti nustatoma statinio avarinė būklė. Atlikta apžiūra buvo vizualinio pobūdžio, jos metu konstatuota, kad statinio techninė būklė yra bloga, tačiau objektyvių duomenų, leidžiančių be statinio ekspertizės pripažinti statinį avarinės būklės, nenustatyta.

Statinio savininkas, vadovaudamasis Statybos įstatymu, yra atsakingas už statinio techninę priežiūrą ir, esant poreikiui, privalo organizuoti statinio ekspertizę bei imtis priemonių statinio saugiam naudojimui užtikrinti. TRSA informuoja, kad statinio savininkui buvo pateiktas raštas Nr. AP3E-5571 „Dėl statinio techninės būklės ir naudojimo“, kuriuo savininkas buvo supažindintas su nustatyta statinio technine būkle, jam pateiktos rekomendacijos ir primintos teisės aktuose nustatytos pareigos (pridedama). Statinio savininkas, reaguodamas į nustatytą statinio techninę būklę, Administracijai pateikė objekto tvarkybos darbų projektą, kuriuo siekiama gerinti statinio būklę ir užtikrinti jo išsaugojimą. Dokumentai yra nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka, tačiau, atsižvelgiant į konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimus, jų turinys tretiesiems asmenims nėra atskleidžiamas. Tai patvirtina, jog situacija buvo ir yra sprendžiama teisės aktų nustatyta tvarka.

Skundas atmestinas

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, jog 2025 m. spalio 21 d. rašte Nr. 2D-26837 „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją (*duomenys neskelbtini*)“, adresuotame Administracijai ir pareiškėjui, Inspekcija informavo gavusi pareiškėjo skundą „Dėl galimų neteisėtų statybos, kultūros paveldo ir aplinkosaugos pažeidimų (*duomenys neskelbtini*)“. Nurodė, jog skunde teigiama: „<...> Pastaraisiais metais pastebimas nuolatinis saugomo tvarto būklės blogėjimas, galimai dėl tyčinės nepriežiūros, nors pagal įstatymą savininkas privalo užtikrinti jo priežiūrą. <...> Kadangi saugomas tvartas ribojasi su pėsčiųjų alėja, jis galimai kelia pavojų aplinkiniams praeiviams <...>“; „<...> Skundo adresatui priklausantys medžiai ir vaismedžiai keroja virš gretimo sklypo. Pagal CK 4.26 str. tai draudžiama. Atsižvelgiant į tai, kad galėjo būti pažeisti želdinių sodinimo atstumai (pagal STR ir aplinkosaugos normas), reikalaujama spręsti dėl tokių želdinių pašalinimo <...>“; „<...> Skundo objekto savininkas automobiliais reguliariai važinėja ežero pakrantėje esančiu pėsčiųjų taku ir stato automobilius prie pat ežero kranto, galimai pažeisdamas tiek Kelių eismo taisykles, tiek Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 str. draudimą važiuoti transporto priemonėmis arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio <...>“. Inspekcija rašte taip pat pacitavo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 6 straipsnio 21, 26 ir 32 punktų nuostatas, kuriose įtvirtintos savivaldybės savarankiškos funkcijos, bei nurodė persiunčianti nagrinėti skundą pagal kompetenciją Administracijai ir prašo apie nagrinėjimo rezultatus bei sprendimus informuoti pareiškėją. Kartu su Inspekcijos raštu pareiškėjo skundas Administracijai nebuvo pateiktas.

Administracija 2025 m. lapkričio 25 d. rašte Nr. AP3E-5071 pareiškėjui nurodė, jog specialistų 2025 m. lapkričio 12 d. atlikto patikrinimo metu paaiškėjo, kad medis auga netoli (apie 1 m.) iki sklypo ribos, jo šaknys ar šakos netrukdo naudotis pareiškėjo sklypo žeme pagal jos pagrindinę naudojimo paskirtį. Apklausus gretimo sklypo savininką, paaiškėjo, kad medį (graikinį riešutmedį) jis sodino prieš 30 metų. Vadovaujantis LR Aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 patvirtintų Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių (toliau – Taisyklės) priedo 1 punktu, medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m, sodinami ne arčiau kaip 3 m nuo sklypo ribos. Iki 2007 m. reikėjo vadovautis Statybos techninio reglamento STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, patvirtinto aplinkos ministro 2004 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. D1-128, ir 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 276 „Dėl respublikinių Statybos normų „Miestų ir gyvenviečių sodybos“ RSN 151-92 taikymo“ pakeitimo 1

priedo „Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų valdų užstatymo ir tvarkymo reikalavimai“ 5 punkto nuostatomis: nuo kaimyninių sklypų ribų ir gatvės raudonosios linijos medžių ir krūmų sodinimo atstumai turi būti: žemaūgių medžių, išaugančių ne daugiau kaip iki 3 m aukščio – 2 m, kitų medžių – 3 m (5.2, 5.3 papunkčiai). Įvertinant tai, kad medis sodintas apie 1995 m. ir patikrinimo metu esamas preliminarus amžius turėtų būti apie 30 m., aukščiau minėtų teisės aktų reikalavimai neturėtų būti taikomi, o kaimyninių sklypų savininkų tarpusavio santykius galima spręsti vadovaujantis CK ketvirtosios knygos V skyriaus 4.42 straipsnio nuostatomis.

Taip pat TRSA informavo, kad atsižvelgiant į (*duomenys neskelbtini*) senamiesčio užstatymo ypatumus, žemės sklypo (*duomenys neskelbtini*), kuris fiziškai negali turėti įvažiavimo nuo (*duomenys neskelbtini*) gatvės, savininkui sudarytos sąlygos privažiuoti su automobiliu pakrantėje esančiu taku į šį žemės sklypą. Analogiškomis sąlygomis pėsčiųjų taku naudojasi ir (*duomenys neskelbtini*) rajono savivaldybės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojai. Paaikšino, kad vizualiai įvertinus statinio (unikalus kultūros paveldo objekto kodas) įrašyto į Kultūros vertybių registrą būklę, nustatytas jo fizinės būklės blogėjimas. Tačiau vizualinio patikrinimo metu realios, tiesioginės ir neatidėliotinės grėsmės keliančios avarinės būklės nenustatyta. Statinio savininkui bus pateikti nurodymai dėl privalomų veiksmų, siekiant užtikrinti tinkamą statinio priežiūrą ir praeivių saugumą.

Pareiškėjas skundžia šį Administracijos 2025 m. lapkričio 25 d. raštą, prašo jį panaikinti ir įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo keltus klausimus, išsamiai įvertinant visas faktines aplinkybes ir pateikiant motyvuotą, teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Pareiškėjo teigimu, per arti sklypo ribos augančio medžio klausimu sprendimas priimtas neįvertinus objektyvių faktinių duomenų ir nepagrindžiant teisės aktų netaikymo. Automobilių parkavimo ir privažiuoimo pakrantėje klausimu nėra nurodytas pagrindas, leidžiantis tokį naudojimą kultūros paveldo ir pakrantės apsaugos teritorijoje. Kultūros paveldo objekto – tvarto priežiūros klausimu sprendimas yra formalus ir nemotyvuotas, nesimta jokių realių administracinių veiksmų.

Byloje taip pat nustatyta, kad pareiškėjas, gavęs skundžiamą Raštą, 2025 m. gruodžio 4 d. prašymu kreipėsi į Administraciją. Dėl per arti sklypo ribos augančių medžių nurodė, jog gretimo sklypo savininko pozicija, esą riešutmedis pasodintas apie 1995 metus, neatitinka tikrovės; tai patvirtina pridedama 2017 m. balandžio 12 d. daryta nuotrauka, kurioje matyti ta žemės sklypo dalis, kurioje auga riešutmedis; nuotraukoje užfiksuota, kad 2017 m. šioje vietoje suaugusio medžio dar nebuvo, taigi šiuo metu medžiui nėra nė dešimties metų; jaunam, jau galiojant teisės aktams pasodintam medžiui turi būti taikomi visi atitinkami želdinių sodinimo atstumų reikalavimai nuo gretimos žemės sklypo ribos. Teiginys, jog riešutmedis „netrukdo naudotis žeme pagal paskirtį“, nėra pagrįstas objektyviu vertinimu; nenurodyta, kad būtų buvę vertinama šaknų sistemos sklaida, galimas poveikis sklypų ribai ar esamiems statiniams, medžio lajos plėtra ir jos įtaka gretimai valdai; vien vizualinės apžiūros metu padaryta išvada apie „netrukdytą“ laikytina nepakankamai pagrįsta. Pareiškėjas prašė ne tik pakartotinai ir objektyviai įvertinti atitinkamo želdinio atitiktą želdinių sodinimo taisyklėms, bet ir pateikti poziciją dėl civilinių teisinių santykių taikymo, paaiškinti, ar vadovaujantis atitinkamomis CK nuostatomis būtų laikoma teisėta, jei pareiškėjas prieš tai raštu perspėjęs sklypo savininką ir suteikęs jam protingą terminą pažeidimui pašalinti, galėtų imtis veiksmų sutvarkyti per arti sklypo ribos augantį želdinį, įskaitant jo pašalinimą, siekiant apginti savo, kaip gretimos valdos savininko, pažeistas teises.

Dėl neteisėto nuolatinio automobilių parkavimo pakrantėje esančiame take pareiškėjas pažymėjo, kad teiginys, jog gretimo sklypo savininkui sudarytos sąlygos privažiuoti prie sklypo pakrante einančiu taku, nėra pakankamai aiškiai ir teisiškai pagrįstas. Rašte nenurodoma, kokių konkrečių teisės aktų, sprendimų ar kitų administracinių dokumentų remiantis pėsčiųjų takui pakrantėje suteikta motorinių transporto priemonių eismo funkcija; nepaaiškinama, kokiomis sąlygomis ir apimtimi toks privažiavimas yra laikomas teisėtu; neatskleidžiama, ar atliktas galiojančių specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos, kultūros paveldo apsaugos reikalavimų ir rekreacinės teritorijos režimo vertinimas. (*duomenys neskelbtini*) ežero pakrantė patenka į paviršinių vandens telkinių apsaugos juostą ir (*duomenys neskelbtini*) senamiesčio kultūros paveldo teritoriją, kuriose veiklos ribojimai yra aiškiai apibrėžti ir

gana griežti. Tokios teritorijos paprastai yra skirtos visuomeniniam naudojimui ir rekreacijai, o ne nuolatiniam privataus automobilių eismo ir parkavimo organizavimui. TRSA nenurodo, ar pakrantėje šalia minėto sklypo iš esmės leidžiamas nuolatinis automobilių parkavimas, kokios ribos taikomos tokiai veiklai ir ar buvo vertinamas jos suderinamumas su paveldosaugos ir aplinkosaugos reikalavimais. Pareiškėjas prašė pateikti motyvuotą paaiškinimą, koku teisiniu pagrindu sklypo savininkui suteikta teisė naudotis pakrantės taku privažiavimui ir ar minėtoje vietoje gali būti organizuojamas nuolatinis automobilių parkavimas, nepažeidžiant kultūros paveldo, aplinkos apsaugos ir rekreacinės teritorijos režimo reikalavimų.

Dėl įpareigojimų prižiūrėti saugomos kultūros vertybės tvartą pareiškėjas nurodė, kad Rašte nenunorodoma, kokiais techniniais kriterijais ir kokiais faktiniais duomenimis remiantis padaryta išvada, jog statinio avarinė būklė nenustatyta. Nėra aišku, ar buvo atliktas išsamus statinio konstrukcijų (sienų, stogo, pamatų) įvertinimas, ar vertinta galimų atplaišų, stogo dangos elementų ar kitų konstrukcinių detalių nukritimo į viešąją erdvę rizika. Nenurodyta, kada konkrečiai planuojama pateikti privalomuosius nurodymus statinio savininkui, koks turėtų būti jų turinys ir kokios pasekmės numatomos už jų nevykdymą. Kaip gretimos valdos savininkas, pareiškėjas tiesiogiai suinteresuotas tiek savo valdos, tiek viešos pakrantės saugumu, todėl yra svarbu būti informuotam ne tik apie faktą, kad tokie nurodymai bus teikiami, bet ir apie jų turinį bei įgyvendinimo terminus. Prašė nurodyti, ar buvo atliktas detalesnis techninis šio statinio būklės vertinimas, kokiais kriterijais vadovaujantis nustatyta, kad avarinė būklė nenustatyta, taip pat – kada planuojama parengti ir įteikti privalomuosius nurodymus statinio savininkui ir koku būdu pareiškėjas bus informuotas apie šių nurodymų turinį.

Pažymėtina, jog šį prašymą pareiškėjas kartu su skundu pateikė Komisijai, o elektroniniame laiške, kuriuo 2025 m. gruodžio 17 d. Komisijai atsiuntė skundą, pažymėjo, jog „skundas nukreiptas išimtinai prieš nurodytą administracinį sprendimą ir nėra grindžiamas institucijos neveikimu“.

Pasirengimo bylos nagrinėjimui metu Administracija parengė, pareiškėjui išsiuntė ir Komisijai pateikė 2025 m. gruodžio 23 d. raštą Nr. AP3E-5563, kuriuo atsakyta į pareiškėjo papildomą kreipimąsi. Šiame rašte paaiškinta, kad 2025 m. gruodžio 11 d. Administracijos specialistai atliko pakartotinį patikrinimą (*duomenys neskelbtini*) vietoje dalyvaujant sklypo savininkui. Nustatyta, kad medis (graikinis riešutas) auga apie 0,7 m nuo pareiškėjo sklypo ribos, yra 23 cm skersmens. Akivaizdžios medžio daromos žalos pareiškėjo sklypui nenustatyta. Anot gretimo sklypo savininko, medis yra jo paties išaugintas iš riešuto ir iki 2000 m. pasodintas į dirvą. Remiantis viešai prieinama informacija, graikinis riešutmedis Lietuvoje vidutiniškai storėja ~ 0,5 - 0,8 cm per metus. Įvertinus tai, nagrinėjamas medis turėtų būti virš 10 m. amžiaus. Pareiškėjo pateiktoje 2017 m. nuotraukoje matomas riešutmedis, vizualiai vertinant, galėjo būti apie 2,5 - 3 m aukščio, dėl ko įvertinus nuotraukoje matomą informaciją ir visas aukščiau minėtas aplinkybes, darytina išvada, kad medis galėjo būti pasodintas savininko nurodytu laikotarpiu. Teisės aktai, numatantys mažiausiai leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos sodinant medžius ir krūmus privačioje žemėje neturint kaimyninio sklypo savininko rašytinio sutikimo, įsigaliojo 2016 m. rugpjūčio 25 d. (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. D1-565 redakcija). Nesant sutarimo, sklypų savininkų tarpusavio santykiai, nesutarimai, patiriama žala sprendžiama CK nustatyta tvarka. Pagal CK 4.42 straipsnį „Teisė į kaimyninio sklypo medžių, krūmų ir kitų augalų dalis bei jų vaisius“ žemės sklypo savininkas turi teisę nupjauti ir pasilikti sau kaimyniniame žemės sklype augančių medžių, krūmų, kitų augalų šaknis ir šakas, esančias jo žemės sklype, prieš tai įspėjęs kaimyninio žemės sklypo savininką ir nustatęs terminą jas pašalinti, bet per nustatytą terminą nesulaukęs jų pašalinimo (1 dalis). Tokia teisė nesuteikiama sklypo savininkui, jeigu kaimyniniame sklype augančių medžių, krūmų, kitų augalų šaknis ir šakos, esančios jo žemės sklype, netrukdo naudoti žemės sklypą (2 dalis). Visais atvejais sklypo savininkas įgyja nuosavybės teisę į vaisius, gautus nuo kaimyniniame sklype augančių medžių, krūmų šakų, esančių jo sklype, ir į vaisius, gautus nuo kaimyniniame sklype augančių kitų augalų stiebų, šakų ir šaknų, esančių jo sklype (3 dalis).

Taip pat TRSA nurodė, kad atlikto patikrinimo metu automobilių stovėjimas (*duomenys neskelbtini*) ežero paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostoje tarp (*duomenys neskelbtini*) nustatytas nebuvo. Pastebėjus paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių

apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimus, reikia pranešti šiuos pažeidimus pagal kompetenciją tiriančiai institucijai – Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos. Vadovaujantis Statybos įstatymo 2 straipsnio 50 dalimi bei STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“, statinio techninės būklės ekspertinį vertinimą, įskaitant statinio avarinės būklės nustatymą, turi teisę atlikti tik atestuotas statinio ekspertizės rangovas. TRSA nėra įgaliota nustatyti statinio avarinės būklės, tokio pobūdžio išvados gali būti daromos tik atlikus formalią statinio techninės būklės ekspertizę, kurią savo iniciatyva ir lėšomis organizuoja statinio savininkas arba naudotojas. Administracijos specialistų atliktos vizualinės apžiūros metu realios, neatidėliotinos grėsmės žmonių gyvybei ar sveikatai nenustatyta. Atsižvelgiant į statinio fizinės būklės pablogėjimą, statinio savininkui buvo pateikti privalomi nurodymai ir rekomendacijos dėl statinio naudojimo bei techninės priežiūros reikalavimų laikymosi, siekiant užkirsti kelią tolesniam statinio būklės blogėjimui ir galimai rizikai aplinkiniams. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių būklės vertinimas priskirtas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) kompetencijai. Departamentas informavo, kad 2025 m. atlikus objekto stebėseną nustatyta, jog laikotarpiu nuo 2019 m. iki 2025 m. statinio vertingosios savybės nepakito. Be to, Administracijai buvo pateikta informacija apie parengtą objekto tvarkybos darbų projektą. Statinio savininkas raštu pateikė prašymą neteikti tretiesiems asmenims duomenų apie tvarkybos darbų projekto turinį, todėl, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, ši informacija tretiesiems asmenims negali būti atskleidžiama.

Pagal VSĮ 6 straipsnį, savivaldybės savarankiškos funkcijos yra: statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka (21 punktą); kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimas ir (ar) vykdymas, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimas ir apskaita, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimo, šių sklypų kadastro duomenų nustatymo ir jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą organizavimas (26 punktą); savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas (32 punktą). Kaip jau minėta, Inspekcija šiomis nuostatomis rėmėsi, prašydama Administracijos išnagrinėti skundą bei atsakyti pareiškėjui.

Komisija, įvertinusi skundžiamo 2025 m. lapkričio 25 d. Rašto turinį, daro išvadą, kad jame iš esmės pateikta TRSA pozicija pareiškėjo keliamais klausimais dėl medžio, kuris, pareiškėjo teigimu, pasodintas per arti ir kenkia jo žemės sklypui (nurodant, kad jo šaknys ar šakos netrukdo naudotis kaimyninio sklypo (*duomenys neskelbtini*) žeme pagal jos pagrindinę naudojimo paskirtį, o kaimyninių sklypų savininkų tarpusavio santykius galima spręsti vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.42 straipsnio nuostatomis), dėl gretimo sklypo savininko privažiavimo prie sklypo (nurodant, kad atsižvelgiant į (*duomenys neskelbtini*) senamiesčio užstatymo ypatumus, šio sklypo, kuris fiziškai negali turėti įvažiavimo nuo (*duomenys neskelbtini*) gatvės, savininkui sudarytos sąlygos privažiuoti su automobiliu pakrantėje esančiu taku į šį žemės sklypą) bei kultūros paveldo objekto būklės (nurodant, kad nustatytas jo fizinės būklės blogėjimas, tačiau realios, tiesioginės ir neatidėliotinos grėsmės keliančios avarinės būklės nenustatyta; statinio savininkui bus pateikti nurodymai dėl privalomų veiksmų, siekiant užtikrinti tinkamą statinio priežiūrą ir praeivių saugumą). Aplinkybė, jog pareiškėjas papildomai, gavęs 2025 m. lapkričio 25 d. Raštą, kreipėsi į Administraciją, išdėstydamas papildomus argumentus ir prašymus, nereiškia, jog skundžiamas Raštas, atsižvelgiant į Inspekcijos rašto turinį (kuriame cituojami pareiškėjo skundo teiginiai) yra nepakankamai motyvuotas. Pareiškėjas siekia išsamesnio atsakymo (informacijos ir dokumentų), tačiau byloje nustatyta, kad į jo papildomą kreipimąsi buvo atsakyta Administracijos 2025 m. gruodžio 23 d. raštu, kuris nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas. Pareiškėjas, nesutikdamas su 2025 m. gruodžio 23 d. raštu, turi teisę jį skusti teisės aktų nustatyta tvarka. Apibendrinant išdėstyta, skundas netenkinamas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė